

Beschrijvende analyse matching en loting voortgezet onderwijs Amsterdam 2020*

Bas van der Klaauw Hessel Oosterbeek

*Deze versie: Mei 2020. Van der Klaauw is verbonden aan de VU Amsterdam, Oosterbeek aan de Universiteit van Amsterdam.

1 Inleiding

Op 30 maart 2020 is de loting verricht voor de plaatsing van basisschoolleerlingen uit groep 8 die in Amsterdam naar een school in het voorgezet onderwijs willen. Sinds 2015 wordt daarbij gebruik gemaakt van het zogenoemde student-proposing Deferred Acceptance (DA) systeem. Evenals de voorgaande twee jaar was er dit jaar een plaatsingsgarantie voor leerlingen die een voorkeurslijst hebben ingeleverd waar minstens vier (vmbo-b, vmbo-b/k en vmbo-k), zes (vmbo-t en vmbo-t/havo) of 12 (havo, havo/vwo en vwo) scholen staan. De implementatie van de plaatsingsgarantie is wel veranderd. Vorig jaar werd gedurende loting de capaciteit opgehoogd om alle leerlingen met een plaatsingsgarantie op een school te krijgen. Dit jaar werd dat niet gedaan en werden leerlingen met een plaatsingsgarantie handmatig nageplaatst. Voor het maken van de reservelijsten is dezelfde procedure gevolgd als in 2019. Een wijziging ten opzichte van de afgelopen jaren is dat er vanwege de maatregelen tegen het coronavirus dit jaar geen eindtoetsen zijn afgenomen. Ophoging van het basisschooladvies naar aanleiding van de score op deze toets, heeft daardoor niet plaatsgevonden.

In dit rapport bespreken we eerst het aantal leerlingen per advies, de capaciteit van de scholen en de opbouw van de voorkeurslijsten (sectie 2). Vervolgens bespreken we de allocatie van 2020 en vergelijken deze met de allocaties van voorgaande jaren (sectie 3). Daarna rapporteren we de resultaten van een analyse die we hebben uitgevoerd inzake de effecten van het geven van voorrang op basis van woonplaats (sectie 4). We eindigen met afsluitende opmerkingen (sectie 5).

2 Scholen en leerlingen

2.1 Aantal leerlingen per advies

Tabel 1 geeft een overzicht van de aantallen leerlingen die dit jaar en de voorgaande jaren meegedaan hebben aan de matching voor VO scholen in Amsterdam, uitgesplitst naar basisschooladvies. In 2020 hebben 7672 leerlingen meegedaan aan de matching. Dit aantal is hoger dan in elk van de

voorgaande vier jaar. Enkele verschuivingen zijn opmerkelijk. Het aantal vwo-leerlingen is afgenomen met 84 en het aandeel van vwo leerlingen is daardoor met 1,4%-punt gedaald tot 27,1%. Het aantal leerlingen met een havo advies is met 91 (1,1%-punt) gestegen en het aantal leerlingen met een vmbo-t advies zelfs met 108 (1,3%-punt). Bij de andere adviezen zijn de veranderingen kleiner.

2.2 Capaciteit per school

Elke school bepaalt voorafgaand aan de plaatsing van leerlingen de maximale capaciteit per onderwijssoort of profielklas die door de school wordt aangeboden. De eerste zes kolommen van Tabel 2 laten voor elke onderwijssoort in elke school de maximale capaciteiten zien voor de jaren 2015 tot en met 2020. De scholen zijn alfabetisch gerangschikt. Ten opzichte van voorgaande jaren zijn er geen grote veranderingen in de capaciteit. Wat wel op valt is dat een paar scholen die vorig jaar vanwege de plaatsingsgarantie extra leerlingen kregen, dit jaar een iets lagere capaciteit hadden. Omdat Cygnus dit jaar ook een klas minder had, was de totale capaciteit van de Gymnasia dit jaar 40 leerlingen kleiner dan vorig jaar. Verder had Fons Vitae dit jaar 36 plekken minder voor Havo leerlingen.

2.3 Voorkeuren van leerlingen

Kolommen 7 tot en met 10 in Tabel 2 geven aan door hoeveel leerlingen elke school (onderwijssoort) op de eerste, tweede, derde en lager dan derde plaats van hun voorkeurslijst is gezet. Zo laat de eerste regel in de tabel zien dat 91 leerlingen het Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht op hun eerste voorkeur hebben gezet, 71 op de tweede, 47 op de derde en 44 leerlingen op de vierde plaats of lager (maar wel op de lijst).

Vergelijking van de kolommen "capaciteit in 2020" en "eerste voorkeuren 2020" maakt duidelijk dat er in totaal 1178 plekken te weinig zijn om alle leerlingen een plek te geven op hun school van de eerste voorkeur.¹ Het tekort

¹Het tekort aan plaatsen valt iets lager uit (1150) als niet wordt uitgegaan van de opgegeven capaciteit maar van het aantal geplaatste leerlingen.

Tabel 1: Leerlingen in matching in Amsterdam naar basisschooladvies vóór/zonder heroverweging, 2016-2020

Basisschooladvies	2016		2017		2018		2019		2020	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
vwo	2002	26,9	2138	28,0	2083	28,1	2160	28,5	2076	27,1
havo/vwo	1005	13,5	1059	13,9	977	13,2	1015	13,4	1059	13,8
havo	1074	14,4	1140	14,9	1199	16,2	1117	14,7	1208	15,8
vmbo-t/havo	618	8,3	679	8,9	626	8,4	739	9,8	729	9,5
vmbo-t	997	13,4	1029	13,5	990	13,3	1019	13,4	1127	14,7
vmbo-k	600	8,1	433	5,7	402	5,4	496	6,5	512	6,7
vmbo-b/k	113	1,5	109	1,4	98	1,3	135	1,8	149	1,9
vmbo-b	97	1,3	86	1,1	55	0,7	92	1,2	81	1,1
vmbo-t+lwoo	60	0,8	55	0,7	46	0,6	31	0,4	29	0,4
vmbo-k+lwoo	229	3,1	283	3,7	303	4,1	214	2,8	191	2,5
vmbo-b/k+lwoo	181	2,4	205	2,7	215	2,9	180	2,4	187	2,4
vmbo-b+lwoo	477	6,4	422	5,5	426	5,7	382	5,0	324	4,2
Totaal	7453	100	7638	100	7420	100	7580	100	7672	100

Noot: Cijfers afkomstig uit MEPS en ELK(K).

Tabel 2: Uitkomsten van de matching per school 2015-2020

	capaciteit										voorkuur 2020					geplaatst					reservelijst								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	1	2	3	4+	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020			
AB Noorderlicht																													
	v.a. vmbo-b			148	180	140	140	140	91	71	47	44					124	123	103	98									
Barlaeus Gymnasium		141	145	145	140	140	140	135	215	217	212	843	141	145	145	145	145	145	140	146	139	131	110	170	187	178			
Berlage Lyceum - tto	v.a. havo	132	140	120	128	112	112	112	33	75	96	1257	124	140	140	120	120	115	116	116	112	1	12	0	51	58			
Berlage Lyceum - tto	v.a. vmbo-t	72	75	72	72	72	72	72	64	102	117	374	72	75	72	72	72	66	72	72	72	28	9	0	66	56			
Berlage Lyceum - tto	vwo	84	84	56	40	56	21	56	21	30	39	855	37	29	56	56	40	40	58	58	56	0	9	6	6	8			
Bernard Nieuwentijt College	v.a. havo	29	29	25	50	50	50	50	4	3	3	26	1	1	2	2	2	2	6	6	4	0	0	0	0	0			
Bernard Nieuwentijt College	v.a. vmbo-t	23	23	50	50	50	50	50	28	12	14	22	8	2	12	9	16	9	16	30	0	0	0	0	0	0			
Bindelmeer College	v.a. vmbo-b	180	180	180	200	160	160	160	88	73	69	80	97	105	50	102	120	120	120	91	0	0	0	0	0	0			
Bredero Beroepscollege	v.a. vmbo-b	170	170	120	100	120	60	23	62	91	65	81	79	48	48	40	25	25	25	25	0	0	0	0	0	0			
Bredero Mavo - tto	vmbo-t	-	66	96	48	48	48	48	15	25	20	57	-	36	31	30	30	30	23	19	0	0	0	0	0	0			
Bredero Mavo	v.a. vmbo-t	162	162	96	120	125	125	125	65	75	43	105	93	54	45	85	70	68	70	68	0	0	0	0	0	0			
Calandlyceum - LOOT	v.a. vmbo-t	19	24	25	35	40	40	40	21	0	0	0	19	24	21	24	30	21	30	21	0	0	0	0	0	0			
Calandlyceum - technasium	havo				30	28	56	22	21	17	131					27	25	29	25	29	0	0	0	0	0	0			
Calandlyceum - technasium	vwo	-	56	56	56	56	36	14	5	10	98	-	44	50	24	32	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Calandlyceum	v.a. havo	145	112	140	85	56	92	36	57	55	399	132	112	128	60	42	49	20	0	0	0	0	0	0	0	0			
Calandlyceum	v.a. vmbo-t	136	133	133	132	148	147	85	96	109	241	136	136	133	133	116	120	117	36	46	0	0	0	0	0	0			
Calandlyceum	vwo	84	28	28	28	28	28	4	18	12	147	78	17	19	16	11	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Calvijn College	v.a. vmbo-b	180	89	200	90	140	155	144	108	91	145	115	89	58	84	140	148	16	0	0	0	0	0	0	35	0			
Calvijn College	v.a. vmbo-k	-	51	120	60									51	34	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Calvijn College	vmbo-t				3											3													
Cartesius 2	v.a. havo	-	56	56	56	56	56	58	42	44	665	-	56	56	56	53	56	25	47	17	0	52	0	52	0				
Cartesius 2	vwo	-	56	56	56	56	48	23	19	331	-	24	56	56	36	56	0	45	22	0	8	0	8	0	8	0			
Cartesius Lyceum	v.a. havo	84	56	70	56	84	84	58	64	69	980	84	56	70	56	87	84	134	112	48	40	32	40	32	40	32			
Cartesius Lyceum	vwo	56	56	70	84	56	84	23	24	28	584	56	52	70	65	38	48	0	18	0	0	0	0	0	0	0			
Cburg College	v.a. vmbo-b	100	100	100	100	100	100	62	97	79	78	33	45	63	72	87	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Christelijke Sgm B'veldert	v.a. vmbo-t	205	196	196	196	196	196	57	78	90	767	162	127	159	130	115	138	0	0	0	0	0	0	0	0	0			

	capaciteit											voorkeur 2020											geplaatst											reservelijst																
	2015					2016					2017					2018					2019					2020					2021					2022					2023					2024				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2017	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2025	2026	2027										
Clusius College Amsterdam	113	110	110	110	110	100	100	100	61	49	58	85	76	71	83	95	104	95	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
College de Meer	123	120	126	126	126	126	106	92	107	123	123	123	120	103	95	104	104	95	95	104	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10										
College de Meer	24	24	24	24	24	24	5	13	57	19	6	6	6	5	7	7	7	7	5	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Comenius Lyceum Amsterdam	135	135	104	104	80	80	57	62	38	247	76	76	62	64	45	45	45	45	65	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Comenius Lyceum Amsterdam	58	60	52	52	78	26	22	16	11	80	23	10	10	14	20	8	8	8	22	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Cornelius Haga lyceum	177	174	150	140	168	140	107	103	105	922	177	174	174	150	140	140	175	140	140	170	116	116	116	170	90	32	50	32	50	32	50	32	50	32	50	32	50	32	50											
DENISE	-	22	17	25	40	20	26	26	28	358	-	19	19	16	21	40	20	20	20	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Damstede Lyceum	145	140	118	112	120	128	65	39	39	335	137	114	114	115	77	56	96	96	96	96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Damstede Lyceum	87	56	50	56	62	64	13	19	16	229	58	53	53	44	28	32	26	26	26	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Damstede 2 Agora						24	12	6	5	82									14	14																														
Damstede 2 Agora						13	12	28	28	63									13	13																														
Damstede 2 Agora						23	7	2	5	30									7	7																														
De Amsterdamsche Mavo	-	50	75	48	72	71	72	39	44	172	-	31	31	57	43	72	71	71	71	71	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
De nieuwe Havo	146	145	140	135	140	100	30	33	34	339	92	57	57	41	58	55	35	35	35	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Fons Vitae Lyceum	134	133	116	120	120	84	228	218	218	994	134	133	133	116	120	120	87	87	87	166	138	138	138	138	96	167	360	167	360	167	360	167	360	167	360	167	360	167	360											
Fons Vitae Lyceum	70	70	84	80	80	84	119	153	140	1265	70	70	70	84	81	83	84	84	84	22	48	48	48	48	0	52	148	52	148	52	148	52	148	52	148	52	148	52	148	52	148									
Geert Groote College	58	68	66	61	62	71	52	41	51	903	57	68	68	66	61	64	71	71	71	49	33	33	33	33	22	30	45	30	45	30	45	30	45	30	45	30	45	30	45	30	45									
Geert Groote College	51	51	50	52	50	46	58	78	92	285	51	51	51	50	52	50	46	46	46	28	2	2	2	2	9	23	66	23	66	23	66	23	66	23	66	23	66	23	66	23	66									
Geert Groote College	55	42	46	51	50	41	24	12	17	355	55	42	42	46	51	49	28	28	28	1	10	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Gerrit van der Veen - DAMU	24	30	30	30	30	30	27	0	0	0	24	28	28	25	28	27	27	27	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
Gerrit van der Veen	87	87	87	87	87	87	78	100	115	1072	87	87	87	87	87	90	88	88	88	102	88	88	88	88	39	68	152	68	152	68	152	68	152	68	152	68	152	68	152	68	152									
Gerrit van der Veen	30	30	30	30	30	29	25	36	46	857	30	30	30	30	30	31	29	29	29	3	26	6	6	6	19	27	66	27	66	27	66	27	66	27	66	27	66	27	66	27	66									
Havo de Hof	-	90	87	102	90	90	49	36	46	369	-	34	34	63	54	47	77	77	77	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
HLW - tto						28	13	8	14	143																																								
HLW	80	92	77	86	79	79	20	53	68	337	76	52	52	34	56	20	25	25	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
HLW	160	132	147	119	126	126	70	91	93	161	160	128	128	147	112	114	88	88	88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0										
HLZ - Universalis	28	28	29	28	28	28	13	10	20	331	28	28	28	29	28	29	28	28	28	32	35	12	12	12	11	9	70	11	9	11	9	11	9	11	9	11	9	11	9	11										
HLZ	144	145	112	112	112	112	34	53	81	1007	144	145	145	112	112	116	112	112	112	95	16	1	1	1	39	70	120	1	39	1	39	1	39	1	39	1	39	1	39	1	39									
HLZ						28	6	9	26	584																																								
Het 4E Gymnasium	140	140	168	141	142	140	186	145	112	775	140	140	140	168	141	143	141	141	141	119	218	183	183	183	118	120	120	118	120	118	120	118	120	118	120	118	120	118	120	118	120									
Het Amsterdams Lyceum	206	172	172	172	172	172	182	181	184	1078	206	172	172	172	172	175	175	175	175	172	249	157	157	157	121	119	119	121	119	121	119	121	119	121	119	121	119	121	119	121										
Het Reinart						125	100	100	100	100																																								

	capaciteit												voorkeur							geplaatst					reservelijst			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	1	2	3	4+	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020		
Hubertus & Berkhoff vakschool																												
Hubertus & Berkhoff vakschool																												
Huygens College																												
Hyperion Lyceum																												
IJburg College																												
IJburg College																												
IJburg College																												
IVKO																												
IVKO																												
Ignatiusgymnasium																												
Ir. Lely TTO/Technasium																												
Ir. Lely																												
Joodse SG Maimonides																												
Kiem montessori																												
Lumion																												
Lumion																												
Lumion																												
Marcanti College																												
Marcanti College																												
Marcanti College																												
Marcanti College																												
Marcanti College																												
Mediacollege Amsterdam																												
Mediacollege Amsterdam																												
Mediacollege Amsterdam																												
Metis Montessori - Technasium																												
Metis Montessori - Technasium																												

	capaciteit										geplaatst										reservelijst				
	voorkeur					geplaatst					reservelijst					geplaatst					reservelijst				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	1	2	3	4+	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019
Metis Montessori Lyceum	v.a. havo	120	83	50	44	28	54	90	116	102	851	79	80	35	44	29	54	0	0	0	7	42	137		
Metis Montessori Lyceum	vwo	60	10	25	11	26	54	42	53	46	488	26	6	9	11	23	54	0	0	0	7	0	29		
MLA -gym	vwo					56	52	22	23	29	549					58	52						7		
MLA	v.a. havo	166	168	168	168	168	104	157	96	135	1113	166	168	168	168	175	104	69	27	14	78	199			
MLA	v.a. vmbo-t	130	130	140	112	84	78	84	146	144	338	123	85	84	77	84	79	0	0	0	0	52	89		
MLA	vwo	84	84	84	112	56	52	53	46	47	681	84	84	84	113	58	52	12	27	2	52	42			
Montessori Lyceum Oostpoort	v.a. havo						65	8	7	15	216					14						0			
Montessori Lyceum Oostpoort	v.a. vmbo-b	195	180	308	180	150	130	127	136	162	243	98	90	73	60	57	130	0	0	0	0	0	8		
Mundus College	v.a. vmbo-b	72	112	76	76	76	76	33	38	42	53	43	38	32	54	37	34	0	0	0	0	0	0		
Mundus College	v.a. vmbo-k	66	44	44	44	44	44	35	23	30	54	46	5	16	29	29	35	0	0	0	0	0	0		
Mundus College	v.a. vmbo-t	-	48	48	48	48	48	3	0	3	24	-	1	1	4	2	3	0	0	0	0	0	0		
OS Bijlmer	v.a. havo	100	144	120	100	124	77	43	35	25	170	93	89	86	82	60	50	0	0	0	0	0	0		
OS Bijlmer	v.a. vmbo-b	30	30	30	30	30	34	30	15	10	8	30	30	30	30	30	32	22	8	0	24	0	0		
OS Bijlmer	v.a. vmbo-k	70	70	70	70	70	71	98	78	62	95	60	70	70	57	70	106	45	16	0	31	0	0		
OS Bijlmer	v.a. vmbo-t	164	150	144	164	140	134	76	28	15	21	147	150	129	137	106	71	20	0	0	0	7	0		
OS Bijlmer	vwo						20	8	9	8	59					9							0		
Over-Y College - PRof-klas	v.a. vmbo-t	60	60	48	24	24	85	20	11	5	23	30	22	17	11	18	21	0	0	0	0	0	0		
Over-Y College	v.a. vmbo-t	120	120	175	181	181	120	77	64	40	131	90	87	86	73	76	79	0	0	0	0	0	0		
Panta Rhei	v.a. vmbo-b	155	125	125	200	120	120	46	53	72	90	104	41	30	53	62	49	0	0	0	0	0	0		
Pieter Nieuwland	v.a. havo	240	112	140	112	112	145	82	81	74	826	177	112	140	112	116	145	93	24	33	33	28	28		
Pieter Nieuwland	vwo	29	28	28	58	28	29	19	29	27	299	29	28	28	32	29	29	8	9	0	1	4	4		
Pieter Nieuwland - art/science	vwo	55	56	28	29	28	29	10	15	16	202	28	52	28	21	19	19	0	12	0	0	0	0		

	capaciteit										voorkuur					geplaatst					reservelijst											
	2015		2016		2017		2018		2019		2020		1		2		3		4+		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
Spinoza gymnasium		42	43	58	58	58	58	58	58	58	58	34	45	48	677	-	42	43	58	60	60	22	22	51	21	8	23					
Spinoza - muziekplus		29	29	22	27	27	27	27	27	27	27	24	31	13	92	29	29	29	22	27	27	28	28	31	10	15	17					
Spinoza		58	58	65	60	60	60	60	60	60	60	156	186	194	1195	58	58	58	65	60	60	62	258	189	121	175	272					
Spinoza (kunstklas)		56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	166	180	149	426	56	56	56	56	56	56	58	101	51	52	126	170					
Spinoza		58	22	20	29	29	29	29	29	29	29	47	64	80	727	58	22	20	29	30	30	34	57	21	60	58						
Spinoza20first				150	150	180	102	108	116	1422									113	156	182				0	19	47					
Spring High				75	100	75	36	29	30	377									42	41	57				0	0	0					
St. Nicolaaslyceum - tto				28	28	28	69	80	68	401									28	28	28				102	150	116					
St. Nicolaaslyceum - tto		56	56	56	56	28	38	42	38	394									56	58	58	28	29	34	29	39	37					
St. Nicolaaslyceum		83	84	84	84	84	231	280	222	889									84	84	84	86	294	247	210	286	357					
St. Nicolaaslyceum		28	28	28	56	84	122	156	131	1030									28	56	58	62	85	97	76	122	113					
SvPO				64	44	44	16	15	7	14	101								64	64	46	42	32	63	25	3						
SvPO																																
Swedlnck College		167	166	140	140	140	34	52	62	421									81	55	62	74	0	0	0	0	0					
Vinse School		-	22	20	40	44	66	75	95	854									18	37	44	68	16	0	0	42	76					
Voestus Gymnasium		168	140	140	168	140	135	116	117	921									140	146	146	135	85	96	49	70	74					
Vox-klassen				25	23	23	5	16	10	216									15	18	14				0	0	0					
Vox-klassen				12	10	8	22	26	30	52									12	10	8				25	42	14					
Vox-klassen				24	22	27	13	17	32	141									20	22	26				0	3	0					
Vox-klassen				14	20	17	1	2	2	69									2	6	3				0	0	0					
Wellantcollege Linnaeus		80	60	56	36	36	45	16	44	47	58								14	15	8	17	0	0	0	0	0					
Wellantcollege Sloten		100	100	100	100	100	39	72	71	75	86								85	69	46	40	0	0	0	0	0					
Wellantcollege Sloten		20	20	22	20	20	0	0	2	21	2								11	3	2	0	0	0	0	0	0					
Zuiderlicht - DAMU		16	22	22	22	22	17	0	0	0	16								16	18	20	17	0	0	0	0	0					
Zuiderlicht		138	104	122	128	128	99	94	126	153	76								80	49	85	105	0	0	0	0	0					

Tabel 3: Gemiddeld aantal scholen op voorkeurslijsten, per advies

Basisschooladvies	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Alle	5,3	7,7	8,2	8,3	8,4	7,7
vwo	6,7	11,2	11,5	11,3	11,4	11,5
havo/vwo	5,8	9,3	9,8	10,9	10,9	11,2
havo	5,3	9,0	9,1	10,4	10,7	10,8
vmbo-t/havo	4,6	6,4	6,7	5,5	5,7	5,6
vmbo-t	4,6	5,5	5,9	5,5	5,5	5,4
vmbo-k	3,8	3,8	4,4	3,7	3,8	3,8
vmbo-b/k	3,7	3,9	4,3	3,7	3,8	3,9
vmbo-b	3,7	3,8	3,7	3,8	4,0	3,8
vmbo-t+lwoo	3,6	4,1	4,7	5,2	4,5	3,8
vmbo-k+lwoo	4,1	3,8	4,3	3,9	3,9	3,7
vmbo-b/k+lwoo	3,7	4,2	3,8	3,8	3,9	3,8
vmbo-b+lwoo	3,7	3,8	3,9	3,8	3,8	3,8

is groter dan in de voorgaande jaren: 2019 (1042), 2018 (845), 2017 (907), 2016 (966) en 2015 (998). Het betekent dat ruim 15% van de leerlingen niet op de school van de eerste voorkeur kan worden geplaatst, zelfs niet als de echte voorkeuren bekend zijn en het aantal plaatsingen op de school van eerste voorkeur wordt gemaximaliseerd. In de voorgaande jaren lag dat percentage tussen de 11% en 14%.

Afdelingen die dit jaar het meest overschreven waren, zijn St. Nicolaas havo (147), Fons Vitae havo (144), Barlaeus (80), Spinoza vmbo-t (110) en havo (96). Deze afdelingen waren in voorgaande jaren ook ruim overschreven.

Tabel 3 geeft informatie over het aantal scholen dat leerlingen op hun voorkeurslijst hebben gezet, uitgesplitst naar basisschooladvies. Gemiddeld over alle leerlingen staan er dit jaar 7,7 scholen op de voorkeurslijsten tegenover 8,4 in 2019. 1193 leerlingen plaatsen minder scholen op hun voorkeurslijst dan nodig voor de plaatsingsgarantie. Dat betekent dat ruim 84% van de leerlingen aanspraak kan maken op de plaatsingsgarantie.

Aan de loting deden 6721 leerlingen mee die woonachtig zijn in Amsterdam.² Van 34 leerlingen is de woonplaats onbekend. De overige 917 leerlingen wonen buiten Amsterdam. Van de leerlingen die in Amsterdam wonen

²Amsterdam is hier gedefinieerd als postcode 1000-1109, dus dat is Amsterdam inclusief Driemond.

heeft 87% een voorkeurslijst ingeleverd die voldoet aan de plaatsingsgarantie, terwijl dat voor 69% van de leerlingen van buiten Amsterdam het geval is. Van de 901 leerlingen uit Amsterdam die geen plaatsingsgarantie hebben, hebben 85 voorrang op school van hun eerste voorkeur. Van de leerlingen buiten Amsterdam die geen plaatsingsgarantie hebben, hebben 35 leerlingen voorrang op de school van hun eerste voorkeur. In totaal hebben 721 leerlingen voorrang op de school van hun eerste voorkeur en zijn 107 leerlingen geplaatst op basis van een hardheidsclausule.

3 De allocatie

Kolommen 11 tot en met 16 van Tabel 2 laten per school/type het aantal leerlingen zien dat in 2015-2020 is geplaatst. Op sommige scholen zijn meer leerlingen geplaatst dan er capaciteit is. Bij Barlaeus zijn bijvoorbeeld 139 leerlingen geplaatst, terwijl de oorspronkelijke capaciteit 135 leerlingen was. Dit is het gevolg van de plaatsingsgarantie. Als tijdens matching leerlingen niet geplaatst worden, wordt de capaciteit op scholen met maximaal 4% verhoogd om nog niet geplaatste leerlingen alsnog te plaatsen. In totaal zijn 28 extra plaatsen gecreëerd op populaire scholen.

De laatste vijf kolommen in de tabel laten het aantal leerlingen zien dat bij elke school in 2016-2020 op de reservelijst staat. Op de reservelijst staan alle leerlingen die deze school hoger op hun voorkeurslijst hadden staan dan de school waar ze geplaatst zijn. Een leerling die op de school van zijn derde voorkeur is geplaatst staat dan bij twee scholen op de reservelijst. Een school heeft alleen een reservelijst als op deze school leerlingen uitgeloot zijn. Dit jaar zijn er 58 (afdelingen van) scholen met een reservelijst, vorig jaar waren dat er 57.

Tabel 4 laat per basisschooladvies zien welk deel van de leerlingen met dat advies op welke positie op hun voorkeurslijst terecht is gekomen. Voor alle schoolniveaus gezamenlijk is 80,9% van de leerlingen op de school van de eerste voorkeur geplaatst, 92,4% in de top-3 en 96,4% in de top-5. De laagste percentages geplaatsten op de school van eerste voorkeur zien we bij havo/vwo (65,5%) en havo (72,7%). Daar zijn deze percentages ook beduidend lager dan in 2019. Bij vwo, vmbo-t/havo en vmbo-t liggen de

percentages geplaatst op school van eerste voorkeur rond de 81%. Voor vmbo-k, vmbo-b/k en vmbo-b wordt 94% of meer van de leerlingen geplaatst op de school van eerste voorkeur. De relatief slechte uitkomst voor havo en havo/vwo hangt samen het grotere aantal leerlingen dat één van deze adviezen heeft gekregen en met de vrijwel ongewijzigde capaciteiten van de scholen die deze niveaus aanbieden.

Eenenveertig leerlingen konden niet direct in de eerste ronde worden geplaatst. Van 32 daarvan voldeed de lengte van de voorkeurslijst aan de eisen van de plaatsingsgarantie. Deze leerlingen zijn handmatig geplaatst.

Voor alle scholen waar leerlingen zijn uitgeloot, laat Tabel 5 zien wat het hoogste lotingsnummer is van de leerlingen die op deze school geplaatst zijn. Dit is informatief over de individuele plaatsingskans bij een school omdat alle lotingsnummers tussen 0 en 7672 verdeeld zijn. Er is in 2020 alleen geloot onder leerlingen die geen voorrang hebben. De lotingsnummers kunnen omgerekend worden naar toelatingskansen. Bij, als voorbeeld, Barlaeus was het hoogste lotingsnummer van een geplaatste leerling dit jaar 4637. Omdat er 7672 leerlingen mee deden aan de loting was de kans voor een leerling om ingeloot te worden bij Barlaeus ongeveer 61%. Vorig jaar was dit 57%.

4 Effecten van voorrang op basis van woonplaats

Een terugkerende discussie is of Amsterdam voorrang zou moeten geven aan leerlingen die in Amsterdam wonen. Een argument daarvoor is dat gemeenten waar sommige van deze leerlingen uit afkomstig zijn ook voorrang geven aan leerlingen uit de gemeente. Om een eerste idee te krijgen wat de gevolgen kunnen zijn van het geven van voorrang op basis van woonplaats, hebben we de matching met de gegevens van dit jaar gesimuleerd voor verschillende aanpassingen van de voorrangsregels.

Als voorrang wordt gegeven op basis van woonplaats, moeten twee keuzes worden gemaakt. Ten eerste moet worden bepaald welke woonplaatsen in de voorrangsgroep zitten. Ten tweede moet worden bepaald op welke scholen de leerlingen in de voorrangsgroep voorrang hebben. Voor de simulaties in dit

Tabel 4: Plaatsing naar voorkeur naar initieel advies, procenten

Basisschooladvies	jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	>10	niet geplaatst	totaal aantal
vwo	2020	81,55	6,50	3,03	1,83	1,59	1,25	1,30	0,63	1,25	0,39	0,67	0,00	2076
	2019	78,94	9,35	4,77	1,94	1,81	0,79	0,69	0,42	0,32	0,19	0,56	0,23	2160
havo/vwo	2018	77,20	9,89	5,38	3,12	1,63	0,72	0,77	0,38	0,14	0,38	0,24	0,14	2083
	2020	65,53	11,61	6,89	4,53	4,15	1,61	1,61	1,04	1,13	0,47	1,14	0,28	1059
havo	2019	73,30	9,06	6,60	2,96	2,07	1,97	0,69	0,89	0,89	0,79	0,59	0,20	1015
	2018	80,45	9,93	5,32	1,74	1,54	0,41	0,31	0,00	0,10	0,10	0,00	0,10	977
vmbo-t/havo	2020	72,68	10,60	5,22	3,39	2,65	1,41	1,66	0,83	0,33	0,33	0,83	0,08	1208
	2019	80,75	8,68	5,01	2,33	1,16	0,45	0,54	0,63	0,09	0,09	0,09	0,18	1117
vmbo-t	2018	82,74	8,76	4,59	2,00	1,00	0,50	0,25	0,00	0,08	0,00	0,00	0,08	1199
	2020	81,34	10,84	3,16	2,19	1,10	1,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	729
vmbo-k	2019	85,79	9,07	3,52	0,81	0,54	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	739
	2018	94,57	4,79	0,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	626
vmbo-b/k	2020	82,79	10,12	2,34	1,73	2,16	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	1156
	2019	90,38	5,81	2,29	0,76	0,48	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,19	1050
vmbo-b	2018	97,78	1,93	0,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1036
	2020	94,31	5,12	0,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	703
Totaal	2019	90,28	7,61	1,83	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	710
	2018	97,02	2,70	0,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	705
Aantal	2020	96,73	3,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	336
	2019	90,48	8,25	0,95	0,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	315
procenten	2018	96,81	2,88	0,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	313
	2020	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	405
procenten	2019	91,98	7,59	0,21	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	474
	2018	86,93	6,66	3,09	1,43	0,82	0,34	0,30	0,11	0,07	0,12	0,07	0,21	481
procenten	2020	6208	629	253	163	142	75	64	34	42	17	36	9	7672
	2019	6296	635	293	115	82	45	28	25	17	13	19	12	7580
procenten	2018	6450	494	229	106	61	25	22	8	5	9	5	6	7420
	2020	80,92	8,20	3,30	2,12	1,85	0,98	0,83	0,44	0,55	0,22	0,47	0,12	100
procenten	2019	83,06	8,38	3,87	1,52	1,08	0,59	0,37	0,33	0,22	0,17	0,25	0,16	100
	2018	86,93	6,66	3,09	1,43	0,82	0,34	0,30	0,11	0,07	0,12	0,07	0,08	100

Tabel 5: Hoogste lotingsnummer geplaatste leerlingen in 2017 tot 2020, per school/niveau/profielklas waar loting plaatsvond

school	2017	2018	2019	2020
Barlaeus Gymnasium vwo	6623	4913	4354	4637
Berlage Lyceum - tweetalig onderwijs havo	7405	GL	6749	6816
Berlage Lyceum - tweetalig onderwijs vmbo	7014	GL	4128	5137
Berlage Lyceum - tweetalig onderwijs vwo	7418	7147	7505	7454
Cartesius 2 havo, havo/vwo	5071	6289	GL	4822
Cartesius 2 vwo	5689	6248	GL	7132
Cartesius Lyceum v.a. havo	3649	5240	6095	6823
Clusius College - v.a. vmbo-b				7392
Comenius Lyceum - v.a. vmbo-t				6797
Cygnus Gymnasium vwo	5305	5908	7284	6906
DENISE v.a. vmbo-t	GL	GL	6613	4842
De Amsterdamse MAVO v.a. vmbo-t	GL	GL	7250	5957
Fons Vitae Lyceum v.a. havo	4742	4943	4602	2257
Fons Vitae Lyceum vwo	7134	GL	6679	4922
Geert Groote College v.a. havo	5414	5565	6364	6220
Geert Groote College v.a. vmbo-t	7089	6395	5997	4593
Gerrit van der Veen College v.a. havo	5058	5780	5964	4279
Gerrit van der Veen College vwo	7013	7015	6772	6335
Hervormd Lyceum Zuid - universalis vwo	5844	6618	7324	7283
Hervormd Lyceum Zuid v.a. havo	7210	7335	6862	5940
Hervormd Lyceum Zuid vwo	7555	GL	7501	7554
Het 4E Gymnasium vwo	4640	4294	5311	5379
Het Amsterdams Lyceum vwo	4474	5510	5879	6203
Hyperion Lyceum vwo	4504	3798	4664	5370
IJburg College 1 v.a. vmbo-b	MAX	3917	3339	3240
Ignatiusgymnasium vwo	6246	6673	6775	6165
IVKO v.a. havo	GL	GL	7356	6912
IVKO v.a. vmbo-t	GL	6989	7515	3197

school	2017	2018	2019	2020
Lumion v.a. havo	GL	GL	6895	6843
Lumion v.a. vmbo-t	GL	GL	6761	4757
Metis Montessori Coderclass v.a. havo	GL	GL	4547	2115
Metis Montessori Codeclass vwo	GL	7328	5279	4093
Metis Montessori havo	GL	7056	5690	2443
Metis Montessori vwo	GL	6023	GL	6615
Montessori Lyceum Amsterdam - gymnasium				7364
Montessori Lyceum Amsterdam v.a. havo	6819	6846	5672	1667
Montessori Lyceum Amsterdam v.a. vmbo-t	GL	GL	4166	4649
Montessori Lyceum Amsterdam vwo	7039	7575	3045	5941
Open Schoolgemeenschap Bijlmer vmbo-k	5531	GL	5189	7197
Pieter Nieuwland College v.a. havo	7263	6369	7089	7216
Pieter Nieuwland College vwo	7337	GL	7542	7602
Spinoza Lyceum - (kunstklas) v.a. vmbo-t	2056	1815	1744	548
Spinoza Lyceum - muziekplus v.a. havo	5259	5725	5516	4316
Spinoza Lyceum vwo	MAX	5732	4049	1994
Spinoza Lyceum gymnasium vwo	6918	6720	7502	7030
Spinoza Lyceum v.a. havo	MAX	2185	2452	354
Spinoza20first v.a. vmbo-t	GL	GL	7243	6772
St. Nicolaaslyceum - tweetalig onderwijs havo		1985	1987	2827
St. Nicolaaslyceum - tweetalig onderwijs vwo	6813	5997	6086	5333
St. Nicolaaslyceum v.a. havo	2453	2529	2678	2553
St. Nicolaaslyceum vwo	5100	4157	3630	4831
SvPO Amsterdam v.a. vwo				6858
Vinse school v.a. vmbo-t				5284
Vossius Gymnasium vwo	6705	6917	6840	6556
VOX klassen vmbo-b		2363	2105	1370

Noot: De tabel vermeldt het lotingsnummer van de leerling zonder voorrang met het hoogste lotingsnummer van de leerlingen die op een school/niveau/profielklas zijn geplaatst. Het hoogste lotingsnummer was in 2017 gelijk aan 7637, in 2018 7419 in 2019 7579 en in 2020 7671. GL betekent Geen Loting, MAX betekent dat niemand zonder voorrang is geplaatst.

rapport wordt alleen onderscheid gemaakt tussen leerlingen die in Amsterdam wonen ten opzichte van leerlingen die niet in Amsterdam wonen. Dit kan verder verfijnd worden. Daarbij is van belang hoe groot de regiofunctie van de Amsterdamse VO-scholen is. Is het een taak van Amsterdam om ervoor te zorgen dat ook de leerlingen in de randgemeenten een gevarieerd onderwijsaanbod hebben?

De tweede keuze die gemaakt moet worden is op welke scholen de voorrang geldt die de leerlingen in de voorrangsgroep hebben. De uitgangssituatie is dat leerlingen in de voorrangsgroep op geen enkele school voorrang hebben. Dat is de huidige situatie die als vergelijking met de andere situaties wordt gepresenteerd. We onderscheiden vijf mogelijkheden:

1. Leerlingen in de voorrangsgroep hebben nergens voorrang;
2. Leerlingen in voorrangsgroep hebben voorrang op alle scholen behalve de profielklassen, Dalton, Montessori en Vrije School en de Gymnasia;³
3. Leerlingen in voorrangsgroep hebben voorrang op alle scholen behalve Dalton, Montessori en Vrije School en de Gymnasia;
4. Leerlingen in voorrangsgroep hebben voorrang op alle scholen behalve de Gymnasia;
5. Leerlingen in voorrangsgroep hebben voorrang op alle scholen.

Tabel 6 geeft voor elk van de voorrangregels (1, 2, 3, 4 of 5) aan welke percentages leerlingen op hun eerste keuze, top 3 en top 5 komen of ongeplaatst blijven. De simulatieresultaten laat zien dat in de huidige situatie 80,3% van de leerlingen die in Amsterdam wonen op hun school van eerste voorkeur wordt geplaatst en 4,4% niet op een school in de top 5 terecht komt. Als leerlingen uit Amsterdam overal voorrang krijgen, dan stijgt het percentage Amsterdamse leerlingen op de eerste voorkeur met 5,2%-punt tot 85,5%. Er wordt dan nog maar 1,3% van de Amsterdamse leerlingen niet geplaatst op

³Dalton: Spinoza en Spinoza20first, Montessori: MLA, Metis en Montessori College Oostpoort, Vrije School: Geert Groote; Gymnasia: Barlaeus, Vossius, Ignatius, Cygnus en 4e Gymnasium; profielklassen: kook, dans, voetbal, technologie, sport, technasium, muziek, expressie, art/science, cultuur.

Tabel 6: Percentages leerlingen naar plaatsing op voorkeurslijst

	Categorie scholen waarop voorrang geldt				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Amsterdam					
1ste keuze	80,3%	81,8%	81,8%	83,9%	85,5%
top 3	91,4%	92,7%	92,7%	94,1%	95,5%
top 5	95,6%	96,5%	96,5%	97,7%	98,7%
ongeplaatst	0,6%	0,3%	0,3%	0,1%	0,05%
Buiten Amsterdam					
1ste keuze	81,0%	59,4%	59,4%	49,1%	42,7%
top 3	90,6%	76,3%	76,5%	67,4%	60,3%
top 5	95,0%	85,5%	85,6%	78,2%	72,6%
ongeplaatst	1,2%	3,7%	3,8%	6,0%	6,3%

een school in de top 5. De grootste deel van de toename wordt gerealiseerd als leerlingen uit Amsterdam voorrang krijgen op Dalton, Montessori, Vrije School en de Gymnasia (vergelijk kolommen (3) en (5)). Tegenover de betere plaatsingspercentages voor de leerlingen uit Amsterdam staan slechtere plaatsingspercentages voor leerlingen van buiten Amsterdam. Als leerlingen in Amsterdam op alle scholen voorrang hebben, komt nog maar 42,7% van de leerlingen van buiten Amsterdam nog op de eerste keuze terecht en 6,3% blijft ongeplaatst.

De berekeningen laten duidelijke voordelen zien voor leerlingen uit Amsterdam. Het aantal leerlingen dat niet op een school in de top 5 terecht komt, neemt drastisch af. Er zijn echter ook risico's. Ten eerste, hoe wordt bepaald of een leerling tot de voorrangsgroep behoort? Dit moet op basis van postcode gebeuren, maar wat is dan de peildatum en hoe wordt omgegaan met leerlingen die naar Amsterdam verhuizen? Een alternatief is om voorrang niet te baseren op de postcode waar een leerling woont maar op de postcode van de basisschool waarvan de leerling afkomstig is. Ten tweede, als de plaatsingskansen voor de leerlingen van buiten Amsterdam laag worden, dan zullen zij zich misschien niet meer aanmelden voor een school in Amsterdam. Dat kan betekenen dat het totaal aantal leerlingen dat in Amsterdam op een VO-school geplaatst wordt lager is. Er zijn dan VO-scholen in Amsterdam met minder leerlingen.

Bovenstaande berekeningen gaan steeds uit van één groep leerlingen die voorrang heeft en één groep die dat niet heeft. Het is ook mogelijk om meerdere voorrangsgroepen te maken, waarbij bijvoorbeeld leerlingen uit Amsterdam voorrang hebben op alle andere leerlingen en leerlingen uit Diemen en Duivendrecht voorrang hebben op alle andere leerlingen van buiten Amsterdam. Daarnaast is het mogelijk om per school te bepalen welke leerlingen op die school voorrang hebben. Scholen die aan de randen van Amsterdam liggen zouden dan andere voorangsregels kunnen hebben dan scholen die in het centrum liggen.

5 Afsluitende opmerkingen

De matching van 2020 laat een minder goed resultaat zien dan in voorgaande jaren. Een lager percentage van de leerlingen is op z'n eerste voorkeur geplaatst of op een school in de top-3 van de voorkeurslijst en een hoger percentage is niet of erg laag op de voorkeurslijst geplaatst. In 2020 waren er 1178 plekken te weinig op de populaire scholen om alle leerlingen op hun eerste voorkeur te kunnen plaatsen. Dit is meer dan in voorgaande jaren.

Het percentage leerlingen dat op de school van eerste voorkeur wordt geplaatst, wordt soms tussen steden vergeleken. Zulke vergelijkingen zijn enigszins misleidend. Dit percentage hangt af van het aantal scholen in verhouding tot het aantal leerlingen en van de mate waarin voorkeuren van leerlingen op elkaar lijken. Bovendien maken andere steden dan Amsterdam gebruik van plaatsingsmechanismen waarbij strategisch aanmelden voordelig kan zijn. In deze steden is daardoor niet bekend hoeveel leerlingen op hun echte eerste voorkeur worden geplaatst. Er is alleen bekend hoeveel leerlingen worden geplaatst op de school van eerste aanmelding. Verder speelt mee dat sommige gemeenten voorrang geven aan leerlingen uit de gemeente en dat soms meerdere "tweede" keuzes moeten worden opgegeven. Zonder deze factoren in de beschouwing te betrekken, zeggen vergelijkingen tussen steden niets.